Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
ul. Jagiellońska 2, 98-200 Sieradz
tel./fax 43 822 31 64, 43 822 49 62, 43 822 80 20
www.bpsieradz.pl

ROK 2019 ROKIEM POWSTAŃ ŚLĄSKICH

W 100.-LECIE WYBUCHU

POWSTANIA ŚLĄSKIE

1919, 1920, 1921

Trzy konflikty zbrojne na Górnym Śląsku między ludnością polską i niemiecką, które odbyły się w okresie formowania się Państwa Polskiego po zakończeniu I wojny światowej.

Tematyczne zestawienie bibliograficzne w wyborze, sporządzone w oparciu o zbiory Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu i filii

Oprac. Beata Kuc-Mazurek
Wydział Wspomagania
Placówek Oświatowych

Sieradz, 2019

Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
ul. Jagiellońska 2, 98-200 Sieradz
tel./fax 43 822 31 64, 43 822 49 62, 43 822 80 20
www.bpsieradz.pl

WYDAWNICTWA ZWARTE

1. **Anusiewicz Marian**
   Kronika powstań śląskich 1919-1921 / Marian Anusiewicz, Mieczysław Wrzosek. - Warszawa : "Książka i Wiedza", 1980.
   Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 39883
   Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 17770 **; Wypożyczalnia Łask:** sygn. 17123
   Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 14031 **; Wypożyczalnia Wieluń:** sygn. 21250

2. **Bąkiewicz Grażyna**
   Odzyskana niepodległość : 10 opowiadań z XX wieku / Grażyna Bąkiewicz, Kazimierz Szymeczko, Paweł Wakuła ; il. Mikołaj Kamler. - Łódź : Literatura, cop. 2018.
   (A To Historia!)
   ISBN 978-83-7672-534-5
   Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 36199 ; **Wypożyczalnia Zduńska Wola:** sygn. 45942

3. **Benisz Adam**
   Walki o Kędzierzyn i Górę św. Anny / Adam Benisz. - Wyd. 2 zm. i uzup. - Katowice : "Śląsk", 1961.
   Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 24494

4. **Brzoza Czesław**
   Polska w czasach niepodległości i II wojny światowej : (1918-1945) / Czesław Brzoza. - Kraków : "Fogra", cop. 2001.
   (Wielka Historia Polski ; t. 9)
   ISBN 83-85719-61-X (t. 9) ; ISBN 83-85719-35-0 (komplet)
   Czytelnia Poddębice: sygn. 30352-Czyt.

5. **Brzoza Czesław**
   Polska w czasach niepodległości i II wojny światowej : (1918-1945) / Czesław Brzoza. - Kraków : "Fogra", cop. 2003.
   (Wielka Historia Polski ; t. 9)
   ISBN 83-85719-61-X (t. 9) ; ISBN 83-85719-35-0 (komplet)
   Czytelnia Sieradz: sygn. 112330-Czyt.

6. **Dobrzycki Wiesław**
   Powstania śląskie / Wiesław Dobrzycki. - Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1971.
   (Biblioteczka Historyczna PZWS. Szkice z Dziejów Polski)
   Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 25897 ; **Wypożyczalnia Wieluń:** sygn. 13669

7. **Encyklopedia**
   Encyklopedia powstań śląskich / red. Franciszek Hawranek. - Opole : Wydaw. Instytutu Śląskiego, 1984.
   Czytelnia Łask: sygn. 19807-Czyt.

8. **Encyklopedia**
   Encyklopedia powstań śląskich / red. Franciszek Hawranek. - Opole : Wydaw. Instytutu Śląskiego, 1982.
   Czytelnia Sieradz: sygn. 46772-Czyt. **; Czytelnia Zduńska Wola:** sygn. 21466 - Czyt.
   Czytelnia Wieruszów:sygn. 15594-Czyt.**; Czytelnia Poddębice:**sygn. 19789-Czyt.; 18226-Czyt.
   Wypożyczalnia Pajęczno:sygn. 14103 **; Wypożyczalnia Wieluń:** sygn. 23940

9. **Gliszczyński Jeremi**
Powstania śląskie 1919, 1920, 1921 / Jeremi Gliszczyński, Wilhelm Szewczyk. - Warszawa : Wydaw. MON, 1971.
Czytelnia Sieradz: sygn. 10681-Czyt.

10. **Godzina**
Godzina druga : walki pod Górą św. Anny w czasie trzeciego powstania na Górnym Śląsku w 1921 r. : (wspomnienia uczestników) / przedm. Tadeusz Jędruszczak ; [aut.] Rudolf Niemczyk. - Warszawa : "Książka i Wiedza", 1959.
Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 4674

11. **Hajduk Ryszard**
Góra św. Anny / Ryszard Hajduk ; il. Jerzy Treutler. - Warszawa : "Nasza Księgarnia", 1983.
ISBN 83-10-08016-6
Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 19162 **; Wypożyczalnia Zduńska Wola:** sygn. 23691

12. **Insurgenci**
Insurgenci : opowiadanie o powstaniach śląskich / wybór i wstęp Bolesław Lubosz. - Katowice : "Śląsk", 1980.
ISBN 83-216-0126-X
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 41860

13. **Jak starka**
Jak starka swego Zeflika na powstanie wysłała : ludowe opowieści powstańcze / oprac. Janina Hajduk-Nijakowska, Teresa Smolińska. - Katowice : Śląski Instytut Naukowy, 1989.
ISBN 83-7008-092-8
Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 17010

14. **Jędruszczak Tadeusz**
Powstania śląskie / Tadeusz Jędruszczak. - Wyd. 2 popr. - Katowice : "Śląsk", 1966.
Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 8550

15. **Jędruszczak Tadeusz**
Powstania śląskie 1919, 1920, 1921 / Tadeusz Jędruszczak. - Wyd. 3 popr. i uzup. - Warszawa : "Śląsk", 1972.
Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 9895
Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 10350 **; Wypożyczalnia Pajęczno:** sygn. 8394

16. **Jędruszczak Tadeusz**
Powstania śląskie 1919, 1920, 1921 / Tadeusz Jędruszczak. - Wyd. 4. - Katowice : "Śląsk", 1981.
ISBN 83-216-0206-1
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 43252 - 43253
Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 20402 **; Wypożyczalnia Wieruszów:** sygn. 14857
Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 21807 **; Wypożyczalnia Łask:** sygn. 17646

17. **Kopeć Eugeniusz**
"My i oni" na polskim Śląsku : (1918 - 1939) / Eugeniusz Kopeć ; [przedm.] Józef Chlebowczyk. - Wyd. 2 popr. i uzup. - Katowice : "Śląsk", 1986.
ISBN 83-216-0577-X
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 69251; 68831
Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 25274

18. Korfanty Wojciech
Wojciecha Korfantego "Marzenia i zdarzenia" / Wojciech Korfanty ; do dr. przygot., wstęp i przypisy Władysław Zieliński. - Katowice : Śląski Instytut Naukowy, 1984.
ISBN 83-00-00802-0
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 58751 - 58752

19. Kronika
Kronika powstań polskich 1794-1944 / [oprac. całości zespół pod kier.] Marian B. Michalik; [oprac. tekstów, not i kalendariów zespół pod kier.] E. Duraczyński. - Warszawa : "Kronika", 1994.
ISBN 83-86079-02-9
Czytelnia Sieradz: sygn. 94803-Czyt. **; Wypożyczalnia Pajęczno:** sygn. 22525

20. 4. **Lubosz Bolesław**
Bohaterowie i statyści / Bolesław Lubosz. - Katowice : "Śląsk", 1982.
ISBN 83-216-0305-X
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 52279
Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 15957 **; WypożyczalniaWieluń:** sygn. 22772

21. Ludyga-Laskowski Jan Józef
Zarys historii trzech powstań śląskich 1919, 1920, 1921 / Jan Ludyga-Laskowski ; przygot. do dr. Andrzej Brożek [et al.]. - Wrocław : PWN, 1973.
Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 11447
Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 8892 – 8893 **; Wypożyczalnia Wieluń:** sygn. 15162

22. Musioł Józef
Sądy polowe w III [trzecim] powstaniu śląskim / Józef Musioł. - Katowice : "Śląsk", 1978.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 27898

23. Od niepodległości
Od niepodległości do niepodległości : historia Polski 1918-1989 / Adam Dziurok [et al.]. - [Wyd. 2 popr.]. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2011.
ISBN 978-83-7629-324-0
Czytelnia Sieradz: sygn. 119645-czyt.

24. Osica Janusz
Powrót na mapę Europy / Janusz Osicki. - Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1989.
ISBN 83-02-03081-3
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 86468 – 86470 **; Wypożyczalnia Łask:** sygn. 22738

25. Pachoński Jan
Kraków wobec powstań śląskich i plebiscytu / Jan Pachoński. - Warszawa : PWN, 1981.
ISBN 83-01-03482-3
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 45771
Wypożyczalnia Łask: sygn. 17881 **; Wypożyczalnia Zduńska Wola:** sygn. 20992

26. Pachoński Jan
Pomoc Krakowa dla Górnego Śląska w okresie powstań (1919 - 1921) / Jan Pachoński. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1981.
ISBN 83-04-00947-1
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 46326

27. Pomnik
Pomnik Powstańców Śląskich / oprac. Andrzej Czerkawski, Marek Dunin-Wąsowicz. - Warszawa : "Sport i Turystyka", 1967.
Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 8381 **; Wypożyczalnia Wieruszów:** sygn. 5079

28. Ponad milczeniem
Ponad milczeniem i walką : antologia poezji i satyry powstań śląskich / wybór i oprac. Bolesław Lubosz. - Katowice : "Śląsk", 1970.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 25358

29. Popiołek Kazimierz
Historia Śląska od pradziejów do 1945 roku / Kazimierz Popiołek. - Katowice : Śląski Instytut Naukowy, 1972.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 12612
Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 10682 **; Wypożyczalnia Zduńska Wola:** sygn. 14557
Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 7985 **; Wypożyczalnia Wieluń:** sygn. 14611

30. Popiołek Kazimierz
Historia Śląska od pradziejów do 1945 roku / Kazimierz Popiołek. - Wyd. 2 uzup. - Katowice : "Śląsk", 1984.
Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 15309

31. Popiołek Kazimierz
Polskie dzieje Śląska / Kazimierz Popiołek. - Opole : Instytut Śląski, 1986.
(Encyklopedia Wiedzy o Śląsku)
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 74229

32. Popiołek Kazimierz
Śląskie dzieje / Kazimierz Popiołek. - Warszawa : PWN, 1976.
Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 10820
Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 13989

33. Popiołek Kazimierz
Śląskie dzieje / Kazimierz Popiołek. - Wyd. 2 uzup. - Warszawa : PWN, 1981.
ISBN 83-01-02682-8
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 43203 **; Wypożyczalnia Zduńska Wola:** sygn. 20381
Wypożyczalnia Wieruszów:sygn. 14906 **; Wypożyczalnia Wieluń:**sygn. 21805

34. Popiołek Kazimierz
Trzecie Powstanie Śląskie / Kazimierz Popiołek. - Katowice : "Śląsk", 1971.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 10680

35. Powstania
Powstania śląkie 1919, 1929, 1921 / oprac. Wilhelm Szewczyk ; przedm. Jerzy Ziętek. - Katowice : "Śląsk", 1961.
Czytelnia Sieradz: sygn. 21246-Czyt.

36. Powstania
Powstania śląskie i plebiscyt w dokumentach i pamiętnikach : wybór / oprac. Franciszek Hawranek. - Opole : Wydaw. Instytutu Śląskiego, 1980.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 41370

37. Powstańcy
Powstańcy śląscy. Żołnierze wielkiej sprawy. Przywódcy narodu o powstaniach śląskich. / red. techn. Teresa Nietyksza. - Opole : Wydaw. Instytutu Śląskiego, 1976.
Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 15549

38. Przewłocki Jan
Insurgenci i politycy / Jan Przewłocki. - Katowice : "Śląsk", 1982.
ISBN 83-216-0273-8
Wypożyczalnia Sieradz:sygn. 51952; 51977; 51472
Wypożyczalnia Zduńska Wola:sygn. 22124

39. Przewłocki Jan
Stosunek mocarstw zachodnioeuropejskich do problemów Górnego Śląska w latach 1918 - 1939 / Jan Przewłocki. - Warszawa ; Kraków : PWN, 1978.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 26386

40. Racki Henryk
Orły na hałdach : z dziejów walk o polski Śląsk / Henryk Racki ; [przedm.] Mieczysław Wrzosek. - Warszawa : Wydaw. MON, 1981.
ISBN 83-11-06573-X
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 44145
Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 15061
Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 20533

41. Ryżewski Wacław
Trzecie powstanie Śląskie 1921 : geneza i przebieg działań bojowych / Wacław Ryżewski. - Warszawa : Wydaw. MON, 1977.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 21588
Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 16137

42. Sala Władysław
Do powstańców śląskich młodych zaciągają... : wspomnienia, materiały, notatki / Władysław Sala. - Katowice : "Śląsk", 1982.
ISBN 83-216-0290-8
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 53057

43. Sprawa
Sprawa zachodnich i wschodnich granic Polski 1918 - 1921 / oprac. Tadeusz Jędruszczak. - Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1962.
Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 5956

44. Szefer Andrzej
Losy powstańców śląskich w latach okupacji hitlerowskiej / Andrzej Szefer. - Katowice : Śląski Instytut Naukowy, 1970.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 25218

45. Szewczyk Wilhelm
Powstańczy apel / Wilhelm Szewczyk. - Katowice : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1981.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 45029

46. Szkice
Szkice z dziejów Śląska. [T.] 2 / red. Ewa Maleczyńska. - Warszawa : "Książka i Wiedza", 1956.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 5666

47. Śląsk
Śląsk w walce : antologia piśmiennictwa poświęconego walce ludu śląskiego w latach 1918-1945 / oprac. Stanisław Wilczek. - Warszawa : Wydaw. MON, 1975.
Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 17168

48. Tajne rokowania
Tajne rokowania polsko - radzieckie w 1919 r. : materiały archiwalne i dokumenty / zebrała i oprac. Weronika Gostyńska. - Warszawa : PWN, 1986.
ISBN 83-01-01693-3
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 70763

49. Wolna-Van Das Henryka
Komendant "Rakoczy" / Henryka Wolna-Van Das ; [przedmowa] Wacław Ryżewski. - Warszawa : Wydaw. MON, 1985.
ISBN 83-11-07166-7
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 64772; 74343

50. Wrzosek Mieczysław
Powstanie śląskie 1919 - 1921 : zarys działań bojowych / Mieczysław Wrzosek. - Warszaw : Wydaw. MON, 1971.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 10794

51. Wrzosek Mieczysław
Trzecie Powstanie Śląskie - 1921 / Mieczysław Wrzosek. - Warszawa : Wydaw. MON, 1969.
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 24985
Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 7734-7735
Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 6718

52. Wrzosek Mieczysław
Wojny o granice Polski Odrodzonej 1918-1921 / Mieczysław Wrzosek. - Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1992.
ISBN 83-214-0752-8
Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 24492

53. Zarzycka Zyta
Polskie działania specjalne na Górnym Śląsku: 1919-1921 / Zyta Zarzycka. - Warszawa: Wydaw. MON, 1989.
ISBN 83-11-07583-2
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 83910

54. Zieliński Władysław
Ludzie i sprawy hotelu "Lomnitz" / Władysław Zieliński. - Katowice : "Śląsk", 1985.
ISBN 83-216-0470-6
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 64946; 64099
Wypożyczalnia Wieluń:sygn. 24659

Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
ul. Jagiellońska 2, 98-200 Sieradz
tel./fax 43 822 31 64, 43 822 49 62, 43 822 80 20
www.bpsieradz.pl

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. 25 SKRZYŃ prawdy : coraz odważniej stawia się ostatnio pytania o istotę powstań śląskich, o próby zawłaszczania pamięci o tamtych wydarzeniach oraz o współczesną tożsamość mieszkańców regionu / Tadeusz Kijonka, Andrzej Drogoń, Jerzy Gorzelik, Piotr Spyra ; dyskusję prowadził Michał Olszewski // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 22, dod. *Krwią i blizną. Cz. III,* s. II-IV.
   Dyskusja samorządowców, badaczy i publicystów z Górnego Śląska.

2. CUD nad Rawą : co by sie stało, gdyby polsko-niemiecki konflikt o Górny Śląsk został roztrzygniety na korzyść Niemiec? / Piotr Greiner, Ryszard Kaczmarek ; debatę prowadzi Krzysztof Karwat // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2009, nr 18, dod. *Śląsk Powstańczy* s. VI-VII.

3. DYKTATOR niedoceniony : kim był przywódca polskich ślązaków / Joanna Brożek // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2009, nr 18, dod. *Śląsk Powstańczy* s. III.

4. FILATELISTYKA plebiscytowa na Górnym Śląsku / Jerome Baconin // ***Mówią Wieki.*** - 2012, nr 6, s. 53

5. GÓRNOŚLĄZAK jak Hotentot / Zbigniew Kadłubek ; rozm. Przepr. Maciej Malecki, Krzysztof Siwczyk // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 21, dod. *Krwią i blizną. Cz. II,* s. IV.

6. KALENDARIUM I Powstania Śląskiego / oprac. MCH / ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 20, dod. *Krwią i blizną. Cz. I,* s. VI-VII.

7. KALENDARIUM II Powstania Śląskiego / oprac. MŻ / ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 21, dod. *Krwią i blizną. Cz. II,* s. VI.

8. KALENDARIUM III Powstania Śląskiego / oprac. MŻ / ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 22, dod. *Krwią i blizną. Cz. III,* s. II-III.

9. KORFANTY w latach przełomu / Jan Lewandowski // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 20, dod. *Krwią i blizną. Cz. I,* s. III-IV.

10. KRAJOBRAZ po powstaniach / Henryk Waniek // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2009, nr 18, dod. *Śląsk Powstańczy* s. I-II.

11. MATERIAŁY do dziejów powstań śląskich i plebiscytów w zbiorach Archiwum Auswärtiges AmT w Bonn / Danuta Sieradzka // ***Studia Historyczne.*** - 1995, nr 3, s. 413-418.

12. MIĘDZY Śląskiem a Galicją / Andrzej Drogoń // ***Tygodnik Powszechny***. - 2011, nr 20, dod. *Krwią i blizną. Cz. I*, s. II.

13. NIECH żyje Polska! / Marcin Choduń // ***Tygodnik Powszechny***. - 2011, nr 20, dod. *Krwią i blizną. Cz. I*, s. VIII.

14. NIESPEŁNIONE nadzieje / Ryszard kaczmarek // ***Tygodnik Powszechny***. - 2011, nr 21, dod. *Krwią i blizną. Cz. II*, s. II-III.

15. O, GIZDY! Wy pierony / Krzysztof Karwat // ***Tygodnik Powszechny***. - 2011, nr 21, dod. *Krwią i blizną. Cz. II*, s. VI.

16. PO naszemu / Piotr Greiner // ***Tygodnik Powszechny***. - 2011, nr 20, dod. *Krwią i blizną. Cz. I*, s. VI- VII.

17. POLACY, Niemcy, Francuzi / Maciej Fic // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 21, dod. *Krwią i blizną. Cz. II,* s. VIII.

18. POLSKA z zapomnianego marzenia / Krzysztof Karwat // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2009, nr 18, dod. *Śląsk Powstańczy* s. IV-V.

19. POWSTANIA śląskie w latach 1919-1920-1921. Poznajemy źródła informacji pośredniej i bezpośredniej: lekcja biblioteczna / Mirosława Grabowska // ***Biblioteka : szkolne centrum informacji.*** - 2011, nr 2, s. 16-19.

20. POWSTAŃCZE pamiątki / Michał Mickiewicz // ***Mówią Wieki.*** - 2011, nr 8, s. 42-46.

21. SIERADZANIE wobec powstań śląskich 1919-1921 / Józef Szubzda // ***Na Sieradzkich Szlakach.*** - 2010, nr 4, s. 30-35.

22. SPONTANICZNOŚĆ nie spada z nieba / Abp Damian Zimoń ; rozm. Michał Żyła // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 22, dod. *Krwią i blizną. Cz. III,* s. VI-VII.

23. ŚLĄSK w mundurach Wielkopolski / Grzegorz Bębnik // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 21, dod. *Krwią i blizną. Cz. II,* s. VII.

24. ŚWIADEK tamtego Śląska : Michael Graf Von Matuschka, międzywojenny polityk z rodziny niemiecko-czeskiej i starosta opolski chciał, by między śląskimi Polakami i Niemcami panował pokój / Patrycja Bukalska // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2009, nr 18, dod. *Śląsk Powstańczy* s. VIII.

25. TRZECIE powstanie śląskie : zwycięski remis / Witold Iwaszkiewicz // ***Mówią Wieki***. - 2018, nr 11, s. 20-23.

26. WŁASNYM głosem / Ryszard Kaczmarek // ***Tygodnik Powszechny.*** - 2011, nr 22, dod. *Krwią i blizną. Cz. III,* s. VII-VIII.